

Antal István

Kísérletek a térrel

Dabi István M., Hübler János és Kenezsi Nemere *Pre-Visio* című kiállítása

📍 Labor, Budapest
📅 2007. december 7–2008. január 11.

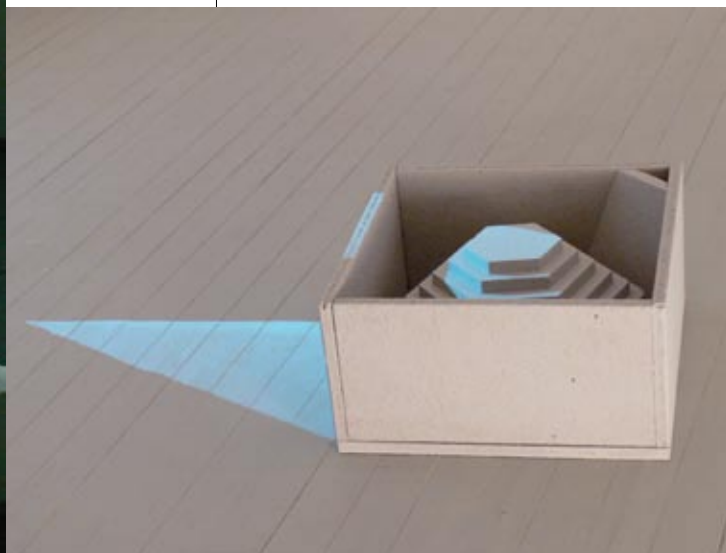
▶ A fiatal vagy pályakezdő képzőművészek Képiró utcai hagyományos bemutatkozó galériájában a három, jelenleg DLA képzésben résztvevő, korábban intermédiá, illetve szobrászszakos egyetemi hallgató fergeteges erejű, szellemes, hosszú időre elgondolkoztató kiállítással szerkesztette többszörösen újra a kiállítóhelyen rendelkezésükre álló teret, és állította élvezetes megoldásokra váró talányok elé a betoppanó vendégeket. A tudományos gondolkodás és a piactéri szemképráztatás, a képcsínálói igényesség és a zavarba hozó, mert logikus törvényszerűségek által ható, pontról pontra nyomon követhető, vizuális meghökkenítés varázslataival billentették ki vagy helyre a látogatók érzéseit. Azok pedig, ahogy láttam, egy darabig hezitáltak, hogy hagyományos beidegződésüknek

engedelmeskedve „műtárgyakat keressenek”, hogy szembesülve azokkal meghozzák ítéletüket, vagy maguk mögött hagyják begyöpösödött ítélkező kényszerüket, és lemondva a kényelmesen felsőbbrendű, kép- és tárgynézői kívüllálásukról, legyen bátorságuk feloldódni, és biztosítékok nélkül belevetni magukat a játékba, és a művészek helyett önmaguktól várják, hogy megtalálják a „megoldást”. Kiszálljanak megnyugodva vagy benne ragadjanak (vesszenek) önnakarattukból örökre, de legalábbis jó időre, ameddig kedvük, önkontrolljuk és energiájuk kitart.

A kiállítás művészi programjáról az alkotók összeállítottak egy rövid szöveget, mely meglehetősen pontossággal informálja az olvasót arról, hogy mibe csöppent, amikor belépett a Laborba, mit várhat az anyagtól, minek örülhet, vagy mihez képest kérheti számon az alkotóktól, ha úgy találja, elmaradtak vállalt programjuk teljesítése során valamelyik célkitűzésük megvalósításával: „A PRE – VISIO esetünkben téralakítás, melynek folyamán a galéria tere egy közös művé vált. Kamera, vetítő, tükör, szappan, pozdorja és egyéb anyagok, valamint szobrászati eljárások alkalmazásával a kiállítóteret építészeti adottságait értelmeztük újra. Azaz nem a gondolatainkat alakítottuk a helyhez, hanem a hely térbeli adottságait alakítottuk – lehetőségeinkhez mérten – gondolatainkhoz. Az alkotó folyamatok és munkamódszerek egybeolvasztásával egy időben inspiráltak és hagytuk inspirálni. A hiányt hiánytárgyként értelmeztük.”

Amikor azt írják, hogy „a hely térbeli adottságait alakítottuk – lehetőségeinkhez mérten – gondolatainkhoz, azaz nem a gondolatainkat alakítottuk a helyhez”, ott válik a tervük, és most már leírhatjuk, a megvalósult térkonceptiójuk is forradalmi jellegűvé, valóságos tér

Dabi István M., Hübler János, Kenezsi Nemere
Pre-Visio I., II.

Dabi István M., Hübler János, Kenezsi Nemere
Pre-Visio, megnyitó

átalakítási tetté. Akciójukat a rendelkezésükre álló tér redukciójával kezdték, ugyanis a három közül az egyik helyiség bejáratát befedték. Ezt a termet nem is használták, csak a kiállítás záró buliján, amikor a rendezvényen játszó zenészeket bújtatták egy kis résen be oda, és őket csak ezen a lyukon keresztül, illetve, ha jól emlékszem, kivetítőn keresztül lehetett a hallgatónak látni. A két első terem közötti közvetlen átjárási lehetőséget szintén megszüntették, ezért ezekbe külön-külön, csak az utcáról lehetett belépni. Az elkülönített terek falára nagyméretű tükröket tettek, azzal szemben pedig, egy-egy kivetítőt és ipari kamerát, amelyek „mozgóképes üzenetei” a helyiségek között elhelyezték, szellemesen, nagy műgonddal és képzőművészeti mintákat megidéző módon megkonstruált, spirálalakú, a célnak megfelelő rést magában foglaló, matematikai törvényszerűségek által is ihletett szerkezeten keresztül jártak és tükröződtek a két végpont (végfal) között. A tükröződési folyamatoknak, és az újabb és újabb felvételek rendszerbe épülésének köszönhetően fantasztikus látomások szaporodtak, és épültek egymásba és egymás fölé, és mivel az ipari kamerák fekete-fehér képeket készítettek, Dabi István M. pedig színeseket a maga kis kamerájával, egyszerre láttuk fekete-fehérben, amit színesben vettek fel, és amivel fordított irányú átalakulás történt. A térbeli adottságok átalakítása nagyszerűen sikerült, a nézők szellemes kiállításon vehettek részt.

Baglyas Erika

Együtt hálni a csillagokkal

Kibontott táj, Bukta Imre retrospektív kiállítása

➔ **MODEM, Debrecen**

➔ **2007. december 13–2008. február 24.**

■ Együtt hálni a csillagokkal keveseknek adatik meg, akárcsak benne lenni a tájban vagy pusztán élni. A világon annyi minden van, amiről lehet beszélni, de olyan kevés az, amiről el lehet mondani az igazat. A tájat az tudja kibontani, aki érti, mit jelent – mert benne él. De mindezekre nincs idő. És ritka ember az, akinek mégis van hozzá ereje.

BUKTA IMRE kibontotta a tájat olyannyira, hogy az általa megnyitott réseken át mások is bepillanthatnak a máig tartó szűkös esztendőök vidéki szegényvilágába, és még inkább abba, ami mindezek mélyén meghúzódik. Amiről máskülönben sokat elmond, magának Bukta Imrének a keze. Akinek van rá szeme, nézze meg a súlyos barázdákat, és „a sorok között olvasva” azt a több generáción átűtő életművet is megláthatja, ami most a debreceni MODEM épületének falai között tárgyasulva, kevesek által látogatva húzódik meg. Békésen. Ha átélni lehetetlen is számunkra – hisz ahhoz nem elég, hogy nekünk is legyen egy házunk Mezőszemerén –, legalább szembesülhetünk azzal, hogy milyen az, amikor valaki vállalja azt a világot, amiből érkezett.

A történet még azelőtt kezdődött, hogy Bukta Imre a szentendrei évek után visszaköltözött szülőfalujába, Mezőszemerére. Az 1996-ban készült fotó, a *Krumplievők*, egyszerű és tárgyilagos lenyomata annak a világnak, amelybe beleszületett, és amelyhez egész eddigi életművében hűen és következetesen ragaszkodott. Ebben a képben benne foglaltatik a van gogh-i örökség és a móríci juss, a szegény emberek „boldogsága”, átívelve 1885-től 1916-on át 1996-ig és onnan tovább, gyakorlatilag napjainkig. Maroknyi társaság az asztal körül, gyér megvilágítás, akárcsak Van Gogh 1885-ben készült, azonos című festmé-

Bukta Imre

Kibontott táj, 2007. december 13–2008. február 24., MODEM, Debrecen, részlet a kiállításról

